

การประชุมที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

วันพุธที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๕๒๑ ชั้น ๒ อาคาร ๕ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
และการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางโปรแกรม (Zoom)

กรรมการผู้เข้าประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี	ประธานที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๒. นายปกรณ์ ปรีyakar	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๓. นายนพดล เฮงเจริญ	รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๔. นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย
๕. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๖. นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
๗. นายรอยล จิตรดอน	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๘. นายอุดม คชินทร	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๙. นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๐. นายพรชัย รุจิประภา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
๑๑. นายภักดี โพธิศิริ	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๒. นายวรากรณ์ สามโกเศศ	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๑๓. นายนิธิ มหานนท์	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
(ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๔. นายดนุชา พิชยนันท์	เลขาธิการที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ

กรรมการผู้ลาประชุม

๑. นายเสรี วงษ์มณฑา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ |
|---------------------|---|

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายวันฉัตร สุวรรณกิติ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านการเมือง
๒. นางมณฑาทิพย์ จันทร์พุ่ม วิทยารัฐ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๓. นายปยุตต์ลักข์ สุรัสวดี กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมาย
๔. นายกัญจน์ แสงจันทร์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๕. นายกิตติศักดิ์ โมทย์วาริตรี ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านกระบวนการยุติธรรม
๖. นางสาววรรณภา คล้ายสวน ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. นายนาทวุฒิ ตรีเพ็ชร ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านพลังงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๘. นางสาวสรยา ยศยิ่งยง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
๙. นายศุภสิทธิ์ ฟองสมุทร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๐. นางสาวปัญจพร นามไพโรจน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์
นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
- ๑๑.- ๓๖. เจ้าหน้าที่ สศช. จำนวน ๒๖ คน

เริ่มการประชุม ๑๓.๓๐ น.

วาระการประชุมที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑. ประธานฯ ได้กล่าวต้อนรับประธานกรรมการและผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน และได้แจ้ง
ที่ประชุมทราบว่าวัตถุประสงค์ของการประชุมในครั้งนี้ เพื่อให้ความเห็นชอบรายงานสรุปผลการดำเนินการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติ
แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อที่สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการ
ของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ จะได้นำเสนอรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และรัฐสภาทราบต่อไป
๒. ประธานฯ ได้แจ้งที่ประชุมให้ทราบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มี
แผนการปฏิรูปประเทศ โดยให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้
รัฐธรรมนูญฯ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังภายในระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งหากนับจากวันที่ประกาศใช้
แผนการปฏิรูปประเทศครั้งแรกในปี ๒๕๖๑ ระยะเวลาดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุ
ผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้จะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๕ ประกอบกับอายุการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการปฏิรูป

ประเทศที่ถูกแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งจะครบกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น จึงนับว่าปี ๒๕๖๕ เป็นปีที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เห็นผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. มติที่ประชุม รับทราบ

วาระการประชุมที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคนครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ที่ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓ ทำเนียบรัฐบาล โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งเวียนยังกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการรับรองรายงานการประชุมฯ กลับมายังสำนักงานฯ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งมีกรรมการผู้เข้าร่วมการประชุมฯ แทนประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านบริหารราชการแผ่นดิน ได้รับรองรายงานการประชุมโดยขอแก้ไขเพิ่มเติม วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ข้อ ๔ ความเห็นและประเด็นอภิปราย ข้อย่อย ๔.๒ ประเด็นการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้เพิ่มเติม “อาทิ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และ กรมบัญชีกลาง” ซึ่งสำนักงานฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

๒. **มติที่ประชุม** รับรองรายงานการประชุมที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ตามที่ได้มีการเสนอขอแก้ไข

วาระการประชุมที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

รายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี ๒๕๖๔

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี ๒๕๖๔ ให้ที่ประชุมร่วมฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้สำนักงานฯ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อที่ประชุมร่วมฯ เพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงาน โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุความก้าวหน้าของการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการ โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ บทนำ ที่แสดงให้เห็นสาระสำคัญของการปฏิรูปประเทศ และที่มาของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) รวมถึงเครื่องมือในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศสู่การปฏิบัติผ่านแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และส่วนที่ ๓ ประเด็นท้าทายและการดำเนินงานในระยะต่อไป เพื่อใช้ในการเร่งรัดการดำเนินการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ได้ภายในปี ๒๕๖๕ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ

๒. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบในส่วนของผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ ผลการดำเนินการปฏิรูปประเทศตามเป้าหมายที่ได้บัญญัติไว้ในหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในมาตรา ๒๕๗ ที่กำหนดให้การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายหลัก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ การปลูกฝังจิตสำนึกรักสามัคคีและส่งเสริมความปรองดองของคนในชาติในระดับจังหวัดและอำเภอ และโครงการจิตอาสาเสริมสร้างความสามัคคีและความปรองดองสมานฉันท์ให้กับเยาวชน (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีการดำเนินการสร้างความเป็นธรรมในการเสียภาษีระหว่างผู้ประกอบการไทยกับผู้ประกอบการต่างประเทศโดยการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มบริการอิเล็กทรอนิกส์ (VAT for Electronic Service : VES) สำหรับแพลตฟอร์มและผู้ให้บริการที่เป็นต่างชาติ การปรับปรุงการบริหารจัดเก็บภาษีในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งช่วยให้เกิดการให้บริการที่ง่ายและรวดเร็ว การบริหารจัดการที่ดินให้กับเกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส เพื่อกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีการดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการนโยบายสาธารณะ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองและในกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะของประชาชน การพัฒนาระบบกลางทางกฎหมาย และมีการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล (ระบบ Persona Health)

๒.๒ สถานการณ์บรรลุเป้าหมายความสำเร็จของผลอันพึงประสงค์หรือผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น ๓๑ เป้าหมาย ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน ซึ่งสำนักงานฯ ได้ประเมินความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ไว้ ๒ ระยะ โดยเทียบสถานการณ์ดำเนินการกับค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ โดยสรุปสถานะการบรรลุเป้าหมายได้ดังนี้

(๑) สรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในปัจจุบันเทียบกับค่าเป้าหมายปี ๒๕๖๔ ส่วนใหญ่มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายใกล้เคียงหรือบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวนทั้งสิ้น ๒๖ เป้าหมาย จาก ๓๑ เป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๔ ของเป้าหมายทั้งหมด ซึ่งจำแนกได้เป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) จำนวน ๑๐ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๓๒ อาทิ ด้านบริหารราชการแผ่นดิน ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๒ ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ และด้านพลังงาน ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๑ ยกเว้นระดับความสามารถในการแข่งขันด้านพลังงานของประเทศ ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๑๖ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๕๒ ระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๓ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๑๐ อาทิ ด้านการเมือง ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๑ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขฯ และระดับอยู่ในขั้นวิกฤต (สีแดง) จำนวน ๒ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๖ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๒ มีความสะดวกในการเข้าถึง รับรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน และด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๒ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม

- (๒) สรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในปัจจุบันเทียบกับค่าเป้าหมายปี ๒๕๖๕ สามารถจำแนกสถานการณ์บรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ได้ ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) จำนวน ๗ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๒๓ ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๑๕ เป้าหมาย หรือ ร้อยละ ๔๘ ระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๗ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๒๓ และ ระดับอยู่ในขั้นวิกฤต (สีแดง) จำนวน ๒ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๖ ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการเร่งรัด และกำกับการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด โดยสำนักงานฯ คาดว่าจะสามารถดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศให้สามารถบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ได้ตามที่มุ่งหวังไว้ภายในปี ๒๕๖๕
- ๒.๓ สรุปสถานะความคืบหน้าการดำเนินงานตามกิจกรรม Big Rock จำนวน ๖๒ กิจกรรม ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน โดยการประเมินความสำเร็จในภาพรวมของกิจกรรม Big Rock จากการบรรลุเป้าหมายย่อยที่กำหนดตามช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๔ มีการดำเนินการเป็นไปตามแผน จำนวน ๕๓ กิจกรรม หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕ และมีการดำเนินการล่าช้ากว่าแผน จำนวน ๙ กิจกรรม หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕ โดยยกตัวอย่างกิจกรรม Big Rock ที่ล่าช้ากว่าแผน อาทิ ด้านกฎหมาย ในกิจกรรม BR0305 จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการใช้งาน และด้านกระบวนการยุติธรรม ในกิจกรรม BR0403 การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจทุกสถานีทั่วประเทศ โดยมีปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความล่าช้าคือ การปรับตัวของหน่วยงานให้ตอบสนองต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และการจัดทำและแก้ไขกฎหมายเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลาใน การดำเนินการ ทั้งนี้ กิจกรรมที่มีการดำเนินการล่าช้ากว่าแผนจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการเร่งรัดดำเนินการ และกำกับ ติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อนำไปสู่การดำเนินการให้สำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้
- ๒.๔ ผลการดำเนินการประจำปี ๒๕๖๔ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ของแต่ละด้าน โดยได้ยกตัวอย่างในประเด็นปฏิรูป ดังนี้
- (๑) ด้านการเมือง เป้าหมายอันพึงประสงค์ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขฯ ทั้งปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ อยู่ในระดับมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) และมี ๒ กิจกรรมที่ดำเนินการล่าช้ากว่าแผน ได้แก่ BR0103 การสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติและ BR0103 การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๒) ด้านกฎหมาย เป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๑ การยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการที่ล่าช้าก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมฯ ในปี ๒๕๖๔ อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย (สีเขียว) และปี ๒๕๖๕ อยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) และมีเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๒ ความสะดวกในการเข้าถึง รับรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ทั้งปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ อยู่ในขั้นวิกฤต (สีแดง) และมี ๒ กิจกรรมที่ดำเนินการล่าช้ากว่าแผน ได้แก่ BR0305 จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย และ BR0305 จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกัน

- (๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๑ สิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพฯ และเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๒ มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพฯ ทั้งปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) ขณะที่เป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๓ ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษาและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืนฯ และเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ ๔ เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ฯ ทั้งปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ อยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) และมี ๒ กิจกรรมที่ดำเนินการล่าช้ากว่าแผน ได้แก่ BR0601 เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย และ BR0603 การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน
- (๔) ด้านพลังงาน มีเป้าหมายอันพึงประสงค์ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านพลังงานของประเทศ ทั้งปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) และทุกกิจกรรมมีการดำเนินการเป็นไปตามแผน

๒.๕ ประเด็นท้าทาย หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน โดยประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ (๑) สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศเกิดความล่าช้า เนื่องจากมีข้อจำกัดที่หน่วยงานต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรการการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ทั้งหมดตามแผนที่วางไว้ (๒) การเร่งรัดดำเนินโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ โครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุค่าเป้าหมายอันพึงประสงค์บางโครงการยังมีการดำเนินการที่ล่าช้ากว่าห้วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock จึงส่งผลให้การดำเนินการไม่บรรลุค่าเป้าหมายอันพึงประสงค์ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด (๓) การผลักดันกฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การปรับปรุงกฎหมายที่มีความล้าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นอย่างมาก ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความล่าช้า และ (๔) การบูรณาการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากหน่วยงานยังคงยึดติดกับภารกิจหน้าที่ของตนเอง ส่งผลให้การบูรณาการทำงานยังคงเป็นไปอย่างล่าช้า

๒.๖ การดำเนินการในระยะต่อไป หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานร่วมดำเนินการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงาน/โครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศ โดยให้มีการประสานและบูรณาการร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายอันพึงประสงค์อย่างแท้จริง โดยใช้ประโยชน์จากแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไม่ล่าช้า รวมทั้งให้ความสำคัญในการนำประเด็นปฏิรูปที่มีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายในปี ๒๕๖๕ มาวิเคราะห์หาสาเหตุของความล่าช้า และเร่งรัด กำกับและติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ผ่านกลไกเครือข่ายสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) และสำนักงานฯ ในฐานะสำนักงาน เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีดำเนินงานที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปสู่การดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ที่มุ่งหวังไว้ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย ประธานฯ ให้ผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านรายงานการดำเนินการปฏิรูปประเทศในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปได้ดังนี้

๓.๑ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง นายปกรณ์ ปรียากร ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง รายงานว่า ๒ กิจกรรมที่ดำเนินการล่าช้า ได้แก่ BR0103 การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ โดยได้มีการเสนอแนะให้มีการสรรหาคณะกรรมาธิการเพื่อเป็นตัวแทนดำเนินการสร้างความสามัคคีปรองดอง ในการประชุมวุฒิสภา ระเบียบวาระการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศฯ ซึ่งทางคณะกรรมการฯ จะนำไปหารือร่วมกับสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) หน่วยงานรับผิดชอบหลักต่อไป และ BR0104 การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง มีอุปสรรคจากการประกาศยก (ร่าง) รัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ ที่จำเป็นต้องมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับรองหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งคณะกรรมการฯ จะประชุมหารือกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก เพื่อสร้างความเข้าใจและหาทางออกร่วมกันต่อไป

๓.๒ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน นายนพดล เสงเจริญ รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน รายงานว่า BR0201 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล มีโครงการศูนย์กลางให้ข้อมูลประชาชนสามารถติดต่อราชการแบบครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service: OSS) และมุ่งให้เกิดแพลตฟอร์มสวัสดิการภาครัฐ รวมถึงการสร้างระบบบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้ได้รับสิทธิโดยที่ไม่ต้องร้องขอ อาทิ สวัสดิการเด็กแรกเกิด สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารงานในภาครัฐให้สามารถเกิดการบูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุเป้าหมายได้ นอกจากนี้ ยังมีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมในประเด็นที่ทางวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรให้ความสนใจ ได้แก่ การปรับระบบในการแจ้งเหตุฉุกเฉินโดยใช้หมายเลข ๑๙๑ เพียงหมายเลขเดียว โดยปัจจุบันมีความพยายามในการปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จะต้องเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป ทั้งนี้ จะมีการรวบรวมสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่มีแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมจนถึงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อแสดงให้เห็นความก้าวหน้าตามผลสัมฤทธิ์ การดำเนินงาน รวมทั้งการปรับแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายต่อไป

๓.๓ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย รายงานว่า (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ก่อนนำเข้าวาระการประชุมร่วมรัฐสภาในครั้งต่อไป ในขณะที่ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. ที่จัดทำแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๐ พร้อมทั้งมีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรองนายกฯ ต้องมีข้อสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานเรื่องการรับฟังความคิดเห็นให้ครบถ้วน เพื่อจะได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป และ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินตกค้างที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

และเอกชน พ.ศ. ซึ่งได้จัดทำแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑ และเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ นายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาและมอบหมายให้กระทรวงการคลังรับ (ร่าง) พระราชบัญญัติดังกล่าวไปพิจารณา โดยในช่วงที่ผ่านมาคณะกรรมการฯ พบว่า ไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการแต่อย่างใด ทั้งนี้ จึงเสนอให้นำประเด็น (ร่าง) พระราชบัญญัติการคุ้มครองทรัพย์สินตกค้างฯ รายงานต่อ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป นอกจากนี้ ยังมีการรายงาน ถึงการยกระดับการบริหารราชการแผ่นดินให้ทันสมัย เนื่องจากพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน ในปัจจุบันมีการบังคับใช้มานานกว่า ๓๐ ปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทสังคมในปัจจุบันที่มีการ เปลี่ยนแปลง อีกทั้งการบริหารในระดับพื้นที่และระดับจังหวัดยังไม่เกิดการบูรณาการ ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างกระบวนการยก (ร่าง) พระราชบัญญัติยกระดับการบริหารราชการแผ่นดินให้ทันสมัย โดยแยกจากพระราชบัญญัติเดิม ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ ๔ ส่วน ได้แก่ (๑) การบริหารราชการ ที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ ซึ่งจะต้องมีการบริหารงานแบบบูรณาการ (๒) การบริหาร ราชการแบบทดลอง (Sandbox) (๓) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และ (๔) การบริหารราชการ ในภาวะฉุกเฉิน โดยขณะนี้ได้ยก (ร่าง) หมวด ๑ แล้วเสร็จ

- ๓.๔ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม นายเข้มชัย ชุตินวงศ์ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม รายงานว่า (ร่าง) พระราชบัญญัติกำหนด ระยะเวลาในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ขณะนี้อยู่ระหว่างรอเข้าพิจารณาในการประชุมของรัฐสภา และในการรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่ ได้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๑๗๗/๒๕๖๔ เรื่อง การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวน เพื่อให้ผู้ร้องทุกข์ สามารถแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนต่างเขตท้องที่ได้ทั่วราชอาณาจักร ส่วนการจัดหาทนายความ อาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบทุกสถานีทั่วประเทศ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสภา ทนายความและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ยังมีติดขัดในเรื่องงบประมาณ ซึ่งในปี ๒๕๖๕ สามารถ จัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจได้ร้อยละ ๑๐ จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ของสถานีตำรวจทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการปฏิรูปตำรวจ และปฏิรูป การสอบสวนคดีอาญาผ่าน (ร่าง) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งหากผลักดัน จนเกิดผลสำเร็จ จะส่งผลให้แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมสำเร็จลุล่วงไปมากกว่า ร้อยละ ๘๐
- ๓.๕ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นายอิสระ ว่องกุศลกิจ ประธาน กรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ รายงานว่า ทุกกิจกรรมปฏิรูปประเทศมีการดำเนินการเป็นไป ตามแผน อาทิ การดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจ หมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ที่มีการบูรณาการ ในพื้นที่ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะขับเคลื่อน ซึ่งปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ ๒ จังหวัด และมีแผนจะดำเนินการเพิ่มเติมอีก ๔ จังหวัดภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ แต่ยังมีอุปสรรคในเรื่อง งบประมาณที่จำกัด ส่งผลให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนงบประมาณบางส่วน ในการลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม
- ๓.๖ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ นายรอยล จิตรดอน ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายงานว่า BR0601

เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย ทางสำนักงานฯ ยังคงใช้ข้อมูลเก่าในการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งไม่สะท้อนตามความเป็นจริงในปัจจุบัน โดยการปลูกป่าของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบจากเดิมที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ปลูก มาเป็นการบูรณาการร่วมกับชุมชนและจิตอาสา ส่งผลให้การเพิ่มจำนวนป่าไม้สูงขึ้น จาก ๑๕,๐๐๐ ไร่ เป็น ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้ จึงเสนอให้แบ่งข้อมูลผลการดำเนินการเป็น ๒ ชุด คือ ชุดข้อมูลที่ใช้ขณะจัดทำรายงาน และชุดข้อมูลที่เป็นปัจจุบันขณะนำเสนอรายงาน เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่ตรงกับปัจจุบัน และในส่วนของ BR0602 การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด ควรเร่งรัดประกาศผลสรุปการแบ่งเขตทางทะเลตามภูมิศาสตร์ให้เกาะห้องอยู่ในเขตจังหวัดกระบี่ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการแบ่งเขตพื้นที่ทางทะเลได้ชัดเจน และช่วยบริหารจัดการป้องกันภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจทางทะเลที่เพิ่มขึ้น

- ๓.๗ **ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข** นายอุดม คชินทร ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข รายงานว่า BR0701 การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขฯ อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้มีอำนาจทัดเทียมกับพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และครอบคลุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 รวมถึงอยู่ระหว่างการผลักดันระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิแบบเขตเมืองในกรุงเทพฯ ขณะที่ BR0702 การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสร้างเสริมสุขภาพฯ กระทรวงสาธารณสุข จะดำเนินการทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้าไทย และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ เพื่อให้เกิดการดูแลรักษาสุขภาพที่ดีและเหมาะสมแก่บุคลากรในสถานที่ทำงานอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ในพื้นที่เขตสุขภาพน่านร่อง (Sandbox) ๔ เขตสุขภาพ (เขตสุขภาพที่ ๑ ๔ ๙ และ ๑๒) ที่ได้เริ่มดำเนินการแล้วในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ยังมีอุปสรรคในการดำเนินการ ได้แก่ การเบิกจ่ายการรักษาพยาบาล ซึ่งเห็นควรให้มีการเบิกจ่ายจากระบบเดียวกันทั้ง ๓ กองทุนสุขภาพ แต่ยังมีอุปสรรคในการเจรจาต่อรองกับกระทรวงการคลัง และการจัดทำแผนปฏิบัติการ/แผนงบประมาณของหน่วยงาน ที่ได้มีการจัดทำเสร็จสิ้นไว้ล่วงหน้าก่อนที่ประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทำให้ไม่มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศลงในแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน ส่งผลให้การขับเคลื่อนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ จึงขอให้นายกรัฐมนตรีช่วยสั่งการให้หน่วยงานภาครัฐสามารถแก้ไขแผนปฏิบัติการ/แผนงบประมาณที่ได้จัดทำไว้เสร็จสิ้นก่อนแล้วให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
- ๓.๘ **ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ** ประธานฯ ได้แจ้งให้ทราบว่า เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ตามที่กรมประชาสัมพันธ์เสนอ และได้ส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอเข้าสู่รัฐสภาต่อไป โดย (ร่าง) พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่อยู่ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนฯ (ฉบับเดิม)
- ๓.๙ **ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม** นายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ ออยุธยา ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม รายงานว่า เรื่องการมีระบบการออมทั้งภาคสมัครใจและภาคบังคับแก่ประชาชน ได้มีการเสนอ (ร่าง) กฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านคณะรัฐมนตรีแล้ว อยู่ระหว่างนำเข้าสู่รัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ส่วนเรื่องการให้มีฐานข้อมูลทางสังคมของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

เพื่อนำมาใช้ในกาจัดระบบสวัสดิการสังคม ต้องอาศัยการดำเนินการจากหลายหน่วยงาน และเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จะเห็นได้ว่าสังคมชนบทมีความเข้มแข็งกว่าสังคมเมือง ดังนั้น ควรผลักดันให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้มากขึ้น ด้วยการแก้ไขอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องซึ่งกระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพฯ ได้มีการดำเนินการในประเด็นดังกล่าวแล้ว

- ๓.๑๐ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน นายพรชัย รุจิประภา ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน รายงานว่า การดำเนินงานต่าง ๆ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากกระทรวงพลังงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก แต่ยังคงมีอุปสรรคในการดำเนินงานที่ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันจากหลายหน่วยงาน จึงต้องมีการหารือร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาต่อไป และเนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศจะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๕ แต่กิจกรรมส่วนใหญ่ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานเป็นการดำเนินการในระยะยาว ซึ่งที่ผ่านมาเป็นการดำเนินการในเบื้องต้น ทั้งนี้ จึงควรมีการกำหนดทิศทางการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานให้ชัดเจนหลังจากสิ้นสุดห้วงเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดในไว้ปี ๒๕๖๕
- ๓.๑๑ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ นายภักดี โพธิศิริ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ รายงานว่า BR1101 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และแผนการปฏิรูปประเทศจะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๕ จะทำให้การขับเคลื่อนขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้ ควรนำกิจกรรมที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่องหลังจากที่แผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดแล้ว ผนวกเข้าไปในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตสามารถดำเนินการต่อไปได้ ในส่วนของ (ร่าง) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ... ประสบปัญหาเนื่องจากสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๒๕๓ ที่กำหนดให้รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐทั้งหมด ยกเว้นข้อมูลที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ว่าไม่ให้เปิดเผย ทั้งนี้ ประธานฯ แจ้งว่า หากไม่สามารถหาข้อสรุปได้ อาจต้องนำ (ร่าง) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เข้าสู่รัฐสภา เพื่อใช้กลไกกรรมวิธีการในการแก้ไขปัญหา โดยให้มีผู้แทนของคณะกรรมการฯ เข้าร่วมเป็นกรรมวิธีการด้วย ในขณะที่การจัดทำพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการให้มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินฯ เฉพาะข้าราชการระดับสูงเท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับคณะกรรมการฯ ที่ให้มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินฯ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐทุกระดับ จึงต้องมีการหารือร่วมกัน เพื่อให้สามารถออก (ร่าง) กฎหมายดังกล่าวโดยเร็วที่สุดภายในปี ๒๕๖๕
- ๓.๑๒ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นายวรภกรณ์ สามโกเศศ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา รายงานว่า การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษามีกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ อาทิ การจัดทำเว็บไซต์, Facebook Live, Podcast และ

การเสวนาร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในส่วนของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ได้ดำเนินการแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัตโนมัติแล้วเสร็จ และกระทรวงศึกษาธิการมีการ (ร่าง) การเรียนรู้ฐานสมรรถนะและนำไปทดลองในเขตนวัตกรรมต่าง ๆ ขณะที่การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีอุปสรรคจากงบประมาณที่จำกัดและต้องใช้งบประมาณจากหลายกระทรวงในการดำเนินการ ทำให้ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายกระทรวง ในด้านการจัดอาชีวศึกษา มีการปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษา และมีการพัฒนาโครงการทวิภาคีและอาชีวศึกษา เพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเรียนรู้เรื่องอาชีวะ และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป และ การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑๓ ประเด็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นายนิธิ มหานนท์ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ รายงานว่าการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่วนการสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้ประชาชน โดยการดำเนินการของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ยังคงเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับ Soft power ซึ่งภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรสร้างความเข้าใจในนิยามของ Soft power ให้ตรงกัน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ในอนาคต ในขณะที่การดำเนินการให้ประชาชนออกกำลังกาย เล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ และรอบรู้ด้านสุขภาพฯ ยังไม่สามารถดำเนินการให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมได้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 อาทิ ลานกีฬาที่ได้มีการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านการดำเนินการให้กำลังคนของประเทศมีทักษะที่เอื้อต่อการสร้างผลิตภาพแรงงานและคุณภาพชีวิตที่ดี ได้มีการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ซึ่งได้ปรับปรุงระบบการให้ทุนของภาคราชการแล้วบางส่วน ทั้งนี้ ในภาพรวมการดำเนินการของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ยังคงติดขัดในเรื่องของงบประมาณ ส่งผลให้บางกิจกรรมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

๔. มติที่ประชุม

๔.๑ เห็นชอบ (ร่าง) รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ และมอบหมายสำนักงานฯ เสนอรายงานดังกล่าว ต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานฯ ต่อไป

๔.๒ มอบหมายสำนักงานฯ จัดทำเล่มรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และดำเนินการผลิตเอกสาร เพื่อเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม ต่อไป

๔.๓ รับข้อเสนอ ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการปฏิรูปประเทศตามที่ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านเสนอ โดยให้สำนักงานฯ สรุปรายงานการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๖ และ ๒๗ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอต่อที่ประชุมต่อคณะกรรมการ

ยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวบรรจวาระรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี ๒๕๖๔ และพิจารณาให้ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าว ตามแต่เหมาะสม ภายใต้มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

วาระการประชุมที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ประเด็นเร่งรัดการดำเนินการกำหนดเขตจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง โดยนาย รอยล จิตรดอน ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติฯ ได้กล่าวถึง BR0602 การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด โดยประเทศไทยมี ๒๓ จังหวัด ที่มีเขตติดกับทะเลและชายฝั่งทั้งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน และประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (United Nations Convention on the Law Of the Sea : UNCLOS 1982) ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ส่งผลให้พื้นที่ทางทะเลของไทยได้รับการรับรองตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งในเรื่องเขตอำนาจอธิปไตยและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดเขตจังหวัดทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัดทั้ง ๒๓ จังหวัด ให้ครบถ้วนชัดเจนและสามารถใช้ประโยชน์ในการกำหนดเขตการปกครอง การวางแผน การบริหารจัดการพื้นที่ การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและเขตอำนาจศาล เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของประชาชน รวมทั้งต้องสร้างการรับรู้ของประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้เกิดความยั่งยืน ทั้งนี้ จังหวัดกระบี่และพังงามีพื้นที่ติดกันที่เกาะห้อง ซึ่งตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้เกาะห้องอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดพังงา แต่อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในพื้นที่ของจังหวัดกระบี่ ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยต้องเร่งประกาศให้เกาะห้องเป็นพื้นที่ของจังหวัดกระบี่ เพื่อให้การดำเนินงานกำหนดเขตทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างชัดเจน

๒. ประเด็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

๒.๑ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่ใกล้จะครบวาระการดำรงตำแหน่ง แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) จะสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศทุกด้านจะครบกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ (ฉบับที่ ๒) โดยประธานฯ ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานข้อมูลของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่ใกล้จะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้สรุปรายชื่อกรรมการที่จะมีอายุครบ ๗๕ ปีก่อนวาระสิ้นสุด อันได้แก่ (๑) นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ (๒) นายปิณฑุสก์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม (๓) นายอิสระ ว่องกุศลกิจ กรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (๔) นายวรภกรณ์ สามโกเศศ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และ (๕) นายภักดี โพธิศิริ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ

๒.๒ การจัดประชุมของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ปัจจุบันคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเหลือระยะเวลาการดำรงตำแหน่งถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ จึงควรพิจารณายกเลิกการจำกัดการจัดประชุมที่สามารถดำเนินการได้เพียงเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการสามารถประชุมได้มากขึ้น โดยฝ่ายเลขานุการฯ

ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงข้อจำกัดของวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ ๒๕๖๕
ทั้งนี้ จะได้พิจารณาทบทวนการกำหนดวิธีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนกรรมการเพื่อรองรับการจัดการประชุม
ของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศตามความเหมาะสมต่อไป

๓. การจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานกระบวนการในจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งได้ดำเนินการรับฟังความ
คิดเห็นในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา โดยได้มีการเปิดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็น
ต่อ (ร่าง) แผนฯ ในมิติพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัดและมิติหมุดหมายประเด็นการพัฒนา และสำนักงานฯ
จะรวบรวมความคิดเห็นทั้งหมดและนำไปประกอบการปรับ (ร่าง) แผนฯ ให้มีความชัดเจน ครบถ้วน
มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยจะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และ
เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการและสามารถ
ประกาศใช้ได้ทันภายในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จะมีความแตกต่างจาก
ฉบับที่ผ่านมา โดย (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จะเป็นแผนที่มีความชัดเจนในการกำหนดทิศทางและ
เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ต้องการมุ่งเน้นและบรรลุผลภายในช่วงเวลาของแผนฯ ให้สามารถชี้ชัด
ถึงเป้าหมายหลักที่ต้องดำเนินการให้เกิดผล โดยได้เชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาในแผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศในมิติที่เกี่ยวข้องของแต่ละด้านไว้ด้วยแล้ว
๔. มติที่ประชุม รับทราบการรายงานความก้าวหน้าการกำหนดเขตจังหวัดทางทะเลและชายฝั่งบริเวณ
พื้นที่เกาะห้อง จังหวัดกระบี่ และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ รวมถึง
ความก้าวหน้าในการจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ)

รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เลขานุการที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม